

Искр. № 405/19.07.22г.

Фх. № КЕ-47-206-01-12
20.07.2022г.

ДО

**Г-Н РАДОСЛАВ РИБАРСКИ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПОСТОЯННАТА
КОМИСИЯ ПО ЕНЕРГЕТИКА
В XLVII-то НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

И

**НАРОДНИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ
В ПОСТОЯННАТА
КОМИСИЯ ПО ЕНЕРГЕТИКА
В XLVII-то НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**Уважаеми г-н Рибарски,
Уважаеми дами и господа народни представители,**

Обръщаме се към Вас, като на първо място бихме искали да Ви благодарим за отправената покана за участие на Българската петролна и газова асоциация (БПГА) в заседанието на ръководената от Вас комисия в Народното събрание на Република България. Обсъжданият от Вас въпрос е важен за индустрията и считаме, че дискусиата трябва да се проведе в присъствието на Управителния съвет на Сдружението, но за съжаление в кратките срокове, особено през настоящия летен период на отпуски, организирането на подобно участие е практически невъзможно.

В тази връзка Ви информираме, че няма да можем да осигурим представители на заседанието в сряда, 20 юли. Все пак изпращаме на Вашето внимание становището на БПГА по направеното предложение за таван на цените на горивата, а то се състои от следните аргументи:

1. Към настоящия момент в страната се прилага държавна помощ, насочена към физическите лица в размер на 0,25лв. на литър/килограм гориво. В допълнение бе премахната и акцизната ставка на втечнения нефтен газ (ВНГ), което рязко намали неговата цена почти с една трета, като тази мярка е насочена към най-уязвимите слоеве от населението. Намален бе и ДДС, както и бе премахнат акцизът, върху природния газ, което задържа цената му, въпреки увеличението на тарифата, прието от Комисията за енергийно и водно регулиране. Все още няма данни относно резултатите при прилагането на тези мерки, но с оглед интереса на гражданите считаме, че те дават положителен резултат.

Според нас преди да бъдат приети допълнителни действия за намаляване на стойността на горивата е необходимо да се оцени ефекта на приетата вече помощ спрямо населението, както и въздействието ѝ върху индустрията. Без тези оценки не може да се изгради ясна картина за сектора и цялостно за българската икономика, като всяко взето решение не би се основавало на факти, а ще бъде резултат от прибързани действия в трудна ситуация за страната и индустрията, което носи риска от негативни резултати.

2. В Закона за държавния бюджет на Република България не са предвидени средства за компенсация на търговците на горива при прилагането на таван на цените на енергийните продукти. Без подобно компенсиране, при настоящите цени на готовите горива на международните борси, както и на суровия петрол, това на практика означава, че компаниите трябва да работят на голяма загуба и да предлагат стоката си под себестойност. Подобна хипотеза от една страна е забранена от Закона за защита на конкуренцията, а от друга няма да позволи посрещането на всички повишени поради инфлацията разходи. В този смисъл търговците няма да могат да осигуряват дейността си, което може да доведе и до прекратяването ѝ.
3. БПГА е създадена през 1999г. с цел да обедини действията на българските и международни компании с оглед преминаването на сектора от регулиран към свободен пазар. Това е един от най-големите успехи на Сдружението, а и на Република България. Направеното предложение за таван на цените и въвеждането на някакъв вид регулация е

противно на ценностите, защитавани от БПГА и се отклонява от пазарните принципи, приети от страната при присъединяването ѝ към Европейския съюз. Вече е видно, че и държави като Унгария са в процедура по нарушаване на европейското законодателство, именно заради такива „мерки“. В този смисъл подобни действия могат да струват много повече от евентуалните ползи за гражданите, ако въобще има позитиви. Също така връщането на времената на ценова регулация ще представлява сериозен аргумент представените в страната международни компании и инвеститори да преосмислят присъствието си в България и възможност да го прекратят в най-кратки срокове. По този начин на по-късен етап пазарът може да се окаже лишен от най-доброто си качество за потребителите, а именно - конкуренцията.

4. Сигурни сме, че таван на цените на горивата ще доведе до активиране на сивия сектор при търговията с горива, тъй като възможностите за спестяване на данъчни задължения стават прекалено атрактивни за нелоялните играчи. Страната ни дълго време има сериозни проблеми в този аспект, отбелязани както от Европейската комисия, така и от неправителствени организации като Центъра за изследване на демокрацията. Създаване на благоприятна среда за развитието на този феномен ще се отрази негативно и на събираемостта на данъците и съответно ще има намаление на приходите в държавния бюджет в момент на криза.
5. Считаме, че мярката ще забави и направи невъзможна желаната диверсификация на българския пазар на горива. Въведеният таван ще направи невъзможен и неефективен всякакъв внос.
6. В мотивите към предложението не са отчетени съществени фактори – значителна промяна във валутните курсове за периода, който се използва като референтен (лялото и есента на 2021) както и сериозният ръст в производствените разходи.
7. Значимите финансови загуби, които ще претърпят търговците, биха предизвикали преоценка на инвестиционните програми, включително и очакваните инвестиции за

енергиен преход. Ще се забавят или ограничат напълно инвестициите за обновяване на търговските обекти. Също така членовете на БПГА изпълняват дългосрочни ангажименти към реалния сектор и към организации в обществен интерес. При евентуални промени ще се създаде обективна невъзможност за изпълнение на договорите. Нека при разглеждане на предложението да се допусне хипотезата, че компании, които имат десетки договори по обслужване на държавни институции (сред които Спешна помощ, болници, МВР), може да спрат тяхното обслужване.

8. Прилагането на таван на цените в други държави-членки на ЕС показаха и други негативните ефекти на подобни решения:

- След приемането на таван на цените в Унгария се наблюдава следната картина: покупки на големи количества горива от населението, което се презапасява с оглед вероятността за дефицит, както и за да си осигури за по-дълго време продукт на ниска цена. Това доведе до ограничаване на горивата, предлагани с държавна помощ до 50л., тъй като предизвика затваряне на обекти поради недостиг на продукт.
- В пограничните райони горивата се изкупуват от граждани на съседни държави, което доведе до трудности при снабдяването (в началото на прилагането на мярката) и до недостиг на горива на по-късен етап. В допълнение по този начин местното производство и търговци се превръщат в донор, който стимулира развитието на съседните страни.
- Поради невъзможност да се осигурят приходи за функционирането на обекти се наблюдаваше съкращаване на персонала или изпращането му в неплатен отпуск. Също така намаляването на приходите от дейността е довело до повишаване на риска по отношение на безопасността, особено в по-малките обекти.
- В последните дни представител на една от унгарските компании предупреди, че след премахването на тавана, цените ще скочат допълнително над това, което те следва да бъдат, тъй като следва да се компенсират месеците работа без марж и на загуба. Подобно стъпка ще повиши допълнително инфлацията в страната.

- Цялостно прилагането на мярката доведе до липса на горива на обектите, притеснения у населението, дали продуктите ще бъдат налични в бъдеще, нарушения на европейското законодателство, както и риск от завишена инфлация.

Уважаеми г-н Рибарски,

Уважаеми дами и господа народни представители,

с оглед на гореизложеното считаме, че в тази трудна ситуация за индустрията и гражданите, не би било разумно да се експериментира с въвеждане на таван на цените на горивата в страната. Към днешната дата има мярка, която донякъде компенсира поскъпването на горивата и трябва да се оцени първо нейното въздействие. Бързото приемане на допълнителни действия може да доведе до разрушителни последици за производителите и търговците на горива в страната, но също така и за гражданите, а и цялостно за българската икономика, лишавайки пазара от свободната конкуренция. Нямаме никакво основание да не считаме, че всички негативни последици от прилагането на таван на цените в други държави-членки на ЕС, няма да се повторят и у нас и дори да се задълбочат с оглед спецификата на пазара в България.

Управителният съвет на БПГА разглежда темата за поставяне на таван на цените на горивата като политическо говорене, в което ние не искаме да участваме, но определяме като неясно и с опасен край. В тази връзка се обръщам към Вас и към всички народни представители, да не се взимат прибързани решения, които могат да имат трайни неположителни ефекти върху българската индустрия, икономика и население.

гр. София

18.07.2022г.

За Управителния съвет на БПГА:

Живодар Терзиев,

Председател на БПГА

**Zhivodar
Svetloza
rov
Terziev**
Digitally signed
by Zhivodar
Svetlozarov
Terziev
Date: 2022.07.20
09:28:02 +03'00'